

BP ANDRZEJ F. DZIUBA

Łowicz

„W tobie są wszystkie me źródła”

52. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny

Budapeszt, 8–10 maja 2019 r.

Zebranie plenarne Papieskiego Komitetu Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych odbyło się w Budapeszcie w dniach 8–10 maja 2019 r. W skład Komitetu wchodzi rzymscy członkowie Komitetu oraz konsultanci, a także delegaci krajowi poszczególnych Konferencji Episkopatu z całego świata. Obrady poświęcone były przygotowaniom do 52. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, który celebrowany będzie w Budapeszcie pod hasłem: „W tobie są wszystkie me źródła” (Ps 87,7) w dniach 13–20 września 2020 r. Warto pamiętać, że poprzedni kongres eucharystyczny miał miejsce w Cebu, na Filipinach, w dniach 24–31 stycznia 2016 r.

8 maja

Obrady rozpoczęła Msza św. koncelebrowana w Kościele Macieja (*Matyas Templom*) pod przewodnictwem i homilią abp. Piero Mariniego – przewodniczącego Papieskiego Komitetu Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych. Po kolacji organizatorzy zaproponowali wejście na wieżę w Kościele Macieja.

9 maja

Ten dzień rozpoczęła Eucharystia koncelebrowana także w Kościele Macieja pod przewodnictwem i homilią abp. Michaela Augusta Blumego – nuncjusza apostołskiego na Węgrzech. Po śniadaniu rozpoczęły się robocze posiedzenia od odśpiewania hymnu *Veni Creator Spiritus*.

Najpierw słowa pozdrowień skierował kard. Peter Erdo – prymas Węgier i arcybiskup metropolita Esztergom – Budapeszt. Przedstawił przygotowania duchowe i organizacyjne. Wskazał na życzliwość władz państwowych, które w tym wydarzeniu dostrzegają także promocję Węgier. Z kolei pozdrowienia wyraził Janos Ader – prezydent Republiki Węgierskiej. Nawiązał do historii, która jest związana z chrześcijaństwem. Wiele mówił o trosce o pokój, wskazując na jego aspekty moralne i ludzkie. Natomiast Andras Veres, biskup Győr i przewodniczący Konferencji Episkopatu Węgier, wskazał do problemu współczesnego świadectwa wiary, a jednocześnie związane z odrodzeniem dzięki Kongresowi Eucharystycznemu. Nadzieje na otwarcie oczu i serca ku dostrzeganiu Chrystusa w codzienności życia.

Pierwszy referat, w porannym bloku konferencyjnym, prezentujący program oraz najnowsze informacje związane z Kongresem, przedstawił ks. Kornel Fabry – sekretarz generalny Kongresu. Wskazał na liczne wydarzenia przygotowawcze, które angażują wielu ludzi. Jest już szczegółowy plan przebiegu Kongresu. Ważnym elementem będzie sympozjum teologiczne oraz wydarzenia kulturalne i religijne.

Dalsze przedpołudniowe konferencje rozpoczęło wystąpienie płk Agnesa Nemetha, podające informacje na temat bezpieczeństwa na Węgrzech i w Budapeszcie ze strony Państwowego Komitet Bezpieczeństwa. Jeszcze w tym nurcie organizacyjnym dyr. Adienne Vos ukazała problematykę wjazdu cudzoziemców na teren Węgier oraz procedury dotyczące starań o wizy.

Prezentacji aktualnych informacji na temat sympozjum teologicznego, które będzie poprzedzać Kongres, dokonał ks. prałat prof. dr Lajos Dolhai – przewodniczący Komisji Teologicznej Kongresu Eucharystycznego. Były to informacje tak odnoszące się do podejmowanej tematyki, jak i prelegentów oraz problematyki organizacyjnej. Warto zauważyć, że jednym z głównych prelegentów jest ks. prałat prof. dr hab. Krzysztof Gózdź z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie. W drugim bloku swego wystąpienia prelegent zaprezentował także podstawowy dokument: *Refleksje teologiczne i duszpasterskie przed 52. Międzynarodowym Kongresem Eucharystycznym*. Warto dodać, że niebawem ukaże się, obok wielu innych języków, także w przekładzie na język polski.

Kolejna konferencja przedpołudniowa – o. Vittore Boccardiego S.S.S., sekretarza Papieskiego Komitetu Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych – zaprezentowała historię Kongresów i próbę ich teologicznej reinterpretacji, uwzględniając dynamikę nauczania Magisterium Kościoła. Międzynarodowe Kongresy Eucharystyczne są wyrazem duchowości eucharystycznej oraz publicznej czci oddawanej Jezusowi Eucharystycznemu. Ta forma sięga 28–30 czerwca 1881 r., kiedy to miał miejsce I Kongres, w Lille, podczas pontyfikatu Leona XIII. Odtąd tę datę przyjmuje się jako początek Kongresów. Liczne dokumenty Kościoła odnoszące się szczególnie do kultu Eucharystii ciągle ubogacały jego praktyczne elementy wewnętrzne oraz zewnętrzne.

Ten blok zakończył się rozmową m.in. z kard. P. Erdo o kaplicy adoracji Najświętszego Sakramentu, którą przygotowuje *Communita Regina della Pace* z Radomia, a której patronuje abp Tomasz Peta z Kazachstanu.

Po południu uczestnicy spotkania odbyli objazdowy tur informacyjno-badawczy do miejsc związanych z planowanymi wydarzeniami kongresowymi. Najpierw przedstawiono informacje kulturalno-logistyczne i film o HUNGEXPO. Z kolei odbyło się zwiedzanie poszczególnych hal oraz innych miejsc i ich zaplecza. Następnie zapoznano się ze znaczącymi miejscami turystyczno-historycznymi Budapesztu, a zarazem miejscami, gdzie odbędą się główne wydarzenia Kongresu, m.in. Plac Bohaterów i słynna ul. Andrassy.

Ważnym elementem objazdu było nawiedzenie konkatedry, bazyliki św. Stefana, króla. Zapoznano się z zabytkami sztuki i architektury oraz znakami kultu i ich interpretacjami historyczno-teologicznymi. W kaplicy za ołtarzem głównym znajduje się ikona Matki Bożej Częstochowskiej, która w koronie ma godło Polski i Węgier.

Zapoznanie się z historią i znaczeniem historycznym Placu Kossuth przed Węgierskim Parlamentem, zwłaszcza dla najnowszych dziejów Węgier. Oficjalne powitanie w Parlamencie przez przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Laszlo Kover i zwiedzanie. Szczególnie ważne są insygnia królewskie św. Stefana, którym w ciągu dnia towarzyszy warta honorowa. Nieczynna sala drugiej izby Parlamentu, która nie została reaktywowana po przemianach demokratycznych, ze specjalnym wykładem o historyczno-politycznych dziejach Węgier.

Następnie odbyła się jeszcze jedna konferencja informacyjna oraz film w Sali Delegatów. Najpierw Tomas Wachslar przedstawił, w formie multimedialnej, dzieje węgierskiego parlamentaryzmu. Natomiast Lajos Kossuth zaprezentował swój film interpretujący „Ostatnią Wieczerzę” Michała Anioła. Z kolei wspomniany przewodniczący parlamentu L. Kover wydał przyjęcie dla uczestników konferencji międzynarodowej w salonach parlamentu. Ważnym elementem było jego wystą-

pienie, z wieloma akcentami wskazującymi na ścisłe więzy między chrześcijaństwem a dziejami Węgier.

10 maja

W tym dniu obrady sesji plenarnej rozpoczęły się od jutrzni w Kościele Macieja pod przewodnictwem i z homilią bp. Gabora Mohosa, biskupa pomocniczego archidiecezji Esztergom – Budapeszt. Z kolei ważnym były rozmowy podczas śniadania w restauracji „Lang”.

Wykłady i konferencje robocze rozpoczęła modlitwa kongresowa. Najpierw Miklos Gabor, przewodniczący Komitetu Przyjęcia, omówił procedury rejestracji, rodzaje ofert zakwaterowania (m.in. hotele, instytucje kościelne i prywatne oraz społeczne, itp.). Z kolei Zsolt Kiss, z tego samego Komitetu, ukazał projekty okółkongresowe oraz doprecyzował kwestie rejestracji.

Z kolei wykład pt. *Europejskie i światowe perspektywy Kongresu* przedstawił kard. Peter Erdo. Ukazał panoramę ekumeniczną Węgier ze swobodą kultu i wyznania. Szeroko rozwinięte katolickie placówki edukacyjne. Wiele dóbr kościelnych nie wróciło do Kościoła, gdyż sprzedano je wcześniej innym podmiotom. Kongres nadzieją na odnowienie duchowe katolicyzmu węgierskiego. Zaangażowanie różnych wyznań w przygotowania kongresowe. Wspomniano także o paulińskich więzach między Węgrami a Jasną Górą.

W dalszej części posiedzenia plenarnego abp Piero Marini, przewodniczący Papieskiego Komitetu, przedstawił referat pt.: *Kongres Eucharystyczny dla nowoczesnego miasta*. Wskazał na spadek parametrów religijności. Następuje zjawisko sekularyzacji oraz marginalizacji wartości i wiary, pluralizm religijny i autonomia. Zjawisko deklaracji wiary bez przynależności.

Z kolei referent przeszedł do analiz teologiczno-kulturowych. Wskazał, że Eucharystia jest szczególną formą manifestacji Ewangelii. Przyszłość zależy od celebracji Jezusa, Jego słów i czynów. Eucharystia jest także miejscem gościnności. Zatem pytania o Kościół wyjścia, a więc wyjścia na peryferie egzystencjalne. Zaangażowanie z Jezusem, aby być chlebem dzielonym.

Ważnym zagadnieniem – zdaniem P. Marini – jest zachowanie dnia Pańskiego w całym bogactwie niedzieli, ale jednocześnie wszędzie z celebrowanym cudem wielkanocnym. Sine Dominico non possumus – odpowiedzieli w 304 r. męczennicy z Abiteny, schwytani na niedzielnej celebrze liturgicznej. To jest świadectwo mocy paschalnej i nowość radykalnego Chrystusa.

Z kolei miała miejsce debata z dopowiedzeniami, interpretacjami czy pytaniami. Dodano dalsze wyjaśnienia odnośnie do sympozjum teologicznego; choć zwró-

cono uwagę, iż prelegenci reprezentują tylko Europę i zbyt mała jest reprezentacja kobiet. Pytałem o możliwości zamieszkania przy rodzinach, parafiach, klasztorach lub w obiektach szkolnych i sportowych.

Kolejnym wydarzeniem spotkania był wyjazd do Esztergomu (Ostrzyhom), historycznej siedziby Prymasów Węgier. Najpierw odbyło się zwiedzanie wzgórza zamkowego, otoczenia katedry (archikatedra Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Wojciecha), doliny Dunaju i w oddali historycznego Mostu Marii Teresy. W tej części miasta znajduje się bardzo wiele obiektów kościelnych (np. klasztor), które obecnie często przynależą do miasta lub do innych podmiotów administracyjnych. Zwiedzanie w podziemiach historycznych krypt z sarkofagami i grobami Prymasów Węgier oraz innymi biskupami czy osobami świeckimi. Tu spoczywają m.in. kard. Jozsef Mindszenty (zmarł w 1975 r. w Austrii, a tutaj został pochowany w 1991 r.) i kard. László Paskai. Niestety, nie było zbyt wiele czasu na zapoznanie się z wnętrzem bazyliki, zabytkami architektury i sztuki oraz jej historią.

Ważnym, wręcz symbolicznym momentem zebrania plenarnego i całych obrad była Msza św. koncelebrowana i homilia pod przewodnictwem kard. Peter Erdo, niestety, praktycznie zupełnie bez udziału wiernych, może udało się zauważyć niewielu turystów. Nie byli także obecni kanonicy kapituły katedralnej, która jest niezwykle ważnym świadkiem historii Kościoła węgierskiego, a tym prymasostwa.

Po zakończonych celebacjach faktycznie wymogłem na kard. P. Erdo możliwość zwiedzenia skarbcza – muzeum, który jest obecnie zamknięty z racji remontu, choć prac remontowych zupełnie nie widać. W końcu mogłem oddać cześć relikwiom św. Wojciecha umieszczonym w dwóch relikwiarzach (kości czaszki i dłoni). Św. Wojciech cieszy się tutaj wielką czcią i kultem. Dla mnie, pochodzącego z Gniezna, to wyjątkowy znak i dar wiary.

Ten ostatni dzień obrad zamknęła uroczysta kolacja wydana przez kard. Peter Erdo w restauracji mieszczącej się w piwnicach, pod placem przed katedrą. Posiłkowi towarzyszyła muzyka popularnego skrzypka Gyorgy Lakatosa z zespołem. W drodze powrotnej do hotelu odbyłem dłuższą i zarazem ciekawą rozmowę z biskupem-elektem Mohos Gabor o współczesnej sytuacji Kościoła katolickiego oraz innych wyznań na Węgrzech.

11 maja

Tego dnia zakończyło się zebranie plenarne.

Warto przypomnieć, hasło nadchodzącego 52 Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Budapeszcie w 2020 r.: „W tobie są wszystkie me źródła”

(Ps 87,7). To wezwanie Psalmisty kierowane jest do mieszkańców wszystkich ziem, nie tylko Izraela. Oto ze słynnego Syjonu wypływać będą źródła łask (por. Ps 36,10; Iz 12,3; Jr 2,13; Jl 4,18). Zatem myśl Psalmisty wybiega w przyszłość, w której widzi on urzeczywistnienie idei powszechnego Królestwa Bożego (por. Iz 2,2-4; 60,1-16; So 2,11; Za 2,15). Także Kościół, nowy Syjon, Nowy Lud Boży, gromadzi wszystkich ludzi dobrej woli (por. Ga 4,26), których imiona zapisane są w „księdze życia” (por. Ap 17,8; 20,12; 21,27).

Eucharystia jest źródłem życia poszczególnych chrześcijan i jednocześnie dla całej wspólnoty pielgrzymującego Kościoła. Jednocześnie od początku jest niezbędną w posłudze jednania w Kościele: „Kielich błogosławieństwa, który błogosławimy, czy nie jest udziałem we Krwi Chrystusa? Chleb, który łamiemy, czyż nie jest udziałem w Ciele Chrystusa? Ponieważ jeden jest chleb, przeto my, liczni, tworzymy jedno ciało. Wszyscy bowiem bierzemy z tego samego chleba” (1 Kor 10,16-17). Można zatem powtórzyć za Psalmistą: „W tobie są wszystkie me źródła” (Ps 87,7).